

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (15η)
ΤΜΗΜΑ Β΄

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2013

ΠΟΛ. : 1061

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κωδ. : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Ελ. Φραγκούλη
Τηλέφωνο : 210-3610030
FAX : 210-3615052

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: «Παροχή διευκρινίσεων σε θέματα που αφορούν την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Φ.Α.Σ.)»

Με αφορμή γραπτά και προφορικά ερωτήματα, σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ν. 4093/2012, άρθρο πρώτο, υποπαρ. Ε1 – ΦΕΚ 222 Α΄) και σε συνέχεια των εγκυκλίων μας ΠΟΛ. 1004/4.1.2013 και ΠΟΛ. 1036/22.2.2013, διευκρινίζονται συμπληρωματικά με την παρούσα τα εξής:

1. Έκδοση αποδείξεων λιανικών συναλλαγών, από επιχειρήσεις ενοικιάσεως αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων.

Με τις διατάξεις της 1014655/185/0015/ΠΟΛ. 1037/12.2.1992 (ΦΕΚ 128 Β΄) υπουργικής απόφασης, η οποία εξακολουθεί να ισχύει, παρασχέθηκε η δυνατότητα μη χρησιμοποίησης φορολογικής ταμειακής μηχανής (φ.τ.μ.) του ν. 1809/1988, για την έκδοση αποδείξεων παροχής υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, και στις επιχειρήσεις ενοικιάσεως επιβατηγών αυτοκινήτων.

Συνεπώς, οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορούν να εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών χειρόγραφα από θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στέλεχος, χωρίς όμως να αποκλείεται, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις αυτές δεν υποχρεούνται στην αναγραφή επιπλέον δεδομένων στις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, η δυνατότητα (προαιρετικής) χρήσης Φ.Τ.Μ. ή μηχανισμού Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988, για την έκδοση των εν λόγω αποδείξεων.

Σημειώνεται ότι, οι υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών που παράλληλα με την δραστηριότητα ενοικίασης αυτοκινήτων έχουν και δραστηριότητα ενοικίασης μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων, προκειμένου να μην εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών με διαφορετικό τρόπο ανά δραστηριότητα και μόνο σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορούν να εκδίδουν τις εν λόγω αποδείξεις με τον προαναφερόμενο τρόπο, δηλαδή είτε χειρόγραφα είτε προαιρετικά με τη χρήση Φ.Τ.Μ. ή Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ..

2. Άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος από προσωπική εταιρία (Ο.Ε., Ε.Ε.)

- Έκδοση αποδείξεων λιανικών συναλλαγών.

Οι προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε.), στις περιπτώσεις που αποκτούν εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 48 του ν. 2238/1994, εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών προς το κοινό είτε χειρόγραφα από θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στέλεχος, είτε (προαιρετικά) μηχανογραφικά με τη χρήση Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988, αναγράφοντας και το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη.

Αντίθετα, στις περιπτώσεις που το εισόδημα προσωπικής εταιρίας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) χαρακτηρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος, ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών προς το κοινό, εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 9 του Κ.Φ.Α.Σ. και του άρθρου 1 του ν.1809/1988, ήτοι με τη χρήση Φ.Τ.Μ. ή μηχανογραφικά με τη χρήση Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ..

3. Περιγραφή του είδους των παρεχόμενων υπηρεσιών στα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ., ορίζονται τα στοιχεία που αναγράφονται στο περιεχόμενο του τιμολογίου. Ειδικότερα, στην παράγραφο 11 του εν λόγω άρθρου προσδιορίζονται «τα πλήρη στοιχεία της συναλλαγής», μεταξύ των οποίων είναι και το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών, η περιγραφή του οποίου πρέπει να είναι σαφής και να συγκεκριμενοποιεί την υπηρεσία, ώστε να προκύπτει το αντικείμενο της συναλλαγής και η συνάφεια του είδους των παρεχόμενων υπηρεσιών προς την αμοιβή.

Συνεπώς, η περιγραφή του είδους των υπηρεσιών στο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών πρέπει να είναι **αναλυτική** και δεδομένου ότι, σύμφωνα με την παρ.1 του

άρθρου 2 του Κ.Φ.Α.Σ., από την απεικόνιση των συναλλαγών στα στοιχεία πρέπει να προκύπτουν και αναλυτικά στοιχεία των καταχωρήσεων, ώστε να είναι ευχερής η αναλυτική πληροφόρηση και εφικτή η επαλήθευση αυτών από τον φορολογικό έλεγχο, δεν απαγορεύεται και η παραπομπή σε τυχόν, κατατεθειμένη στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., συναφθείσα σύμβαση μεταξύ των αντισυμβαλλομένων.

4. Παράταση προθεσμίας προσαρμογής στις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ., για ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων .

Προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα σε ορισμένες νέες κατηγορίες υπόχρεων να προμηθευτούν φορολογικούς μηχανισμούς (Φ.Τ.Μ. ή Ε.ΑΦ.Δ.Σ.Σ.) του ν. 1809/1988, για την έκδοση των αποδείξεων λιανικών συναλλαγών προς το κοινό, λόγω των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εν λόγω προσαρμογής, με την παρούσα μετατίθεται έως την **12.4.2013**, η προθεσμία που έληγε την 29.3.2013 που είχε παρασχεθεί με την παράγραφο 7 της εγκυκλίου ΠΟΛ. 1036/22.2.2013

Μέχρι την προαναφερόμενη ημερομηνία (12.4.2013), οι εν λόγω υπόχρεοι, μπορεί να εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών προς το κοινό, με τον ίδιο τρόπο που εξέδιδαν αυτές με βάση το καθεστώς του προϊσχύοντος Κ.Β.Σ..

5. Προθεσμία περάτωσης των πράξεων του ισολογισμού της διαχειριστικής περιόδου που λήγει την 31.12.2012 και καταχώρισής του στο βιβλίο απογραφών.

Η περάτωση των πράξεων του ισολογισμού της διαχειριστικής περιόδου που λήγει την 31.12.2012 και καταχώρισής του στο βιβλίο απογραφών μπορεί να διενεργηθεί μέχρι τον χρόνο της εμπρόθεσμης υποβολής της αντίστοιχης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Κάθε αντίθετη θέση, σε σχέση με τα προαναφερόμενα, παύει να ισχύει.

Ακριβές αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. Αποδέκτες πίνακα Β' (εκτός του 2).
2. Αποδέκτες πίνακα ΣΤ' (μόνο τα 1 και 2).
3. Κεντρική Υπηρεσία Σ.Δ.Ο.Ε.

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πίνακα Η' (εκτός των 4, 10, 11).
2. Αποδέκτες πίνακα Θ' (μόνο τα 1, 2, 3).
3. Αποδέκτες πίνακα Ι'.
4. Αποδέκτες πίνακα ΙΒ' (μόνο τα 2, 3, 4, 7).
5. Αποδέκτες πίνακα ΙΣΤ'

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
4. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Γενικού Δ/ντή Φορολογίας
5. Γραφεία κ.κ. Γεν. Δ/ντών
6. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών
7. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
8. Δ/ση Βιβλίων και Στοιχείων (Δ15)
  - α) Γραφείο κ. Δ/ντή (2 αντίγραφα).
  - β) Τμήματα Α', Β', Γ' (από 10 αντίγραφα)